

JAV PRIPAŽINO "LIAUDIES KINIJA"

Gruodžio 15 d. Washingtono ir Pekino buvo paskelbtas pranešimas, kad JAV ir Kinijos Liaudies Respublika nuo sausio 1 d. užmezga diplomatinis santykius, kad JAV pripažįsta "liaudies vyriausybę" vienintele teisėta Kinijos vyriausybę, nors su Taiwanu ir toliau palaikys prekybinius, kultūrinius ir kitokius neoficialius ryšius. Savitarpinės pagalbos sutartis tarp JAV ir Taiwano bus nutraukta po 1 metų. Ambasadoriais su Raudonąja Kinija bus pasikeista kovo 1 d.

Prez. Carteris, paskelbęs tą pranešimą, pasakė, kad "mes pripažiname tikrovę" ir kad Kinijos pripažinimas atvers kelią prekybai su milijonu gyventojų.

Kai vieni džiaugiasi galėsią daryti pelningą biznį, kiti tą prezidento žygį vadina išdavyste. Sen. Goldwateris net žada prezidentą skusti teismui, nes jis neturėjęs teisės taip pasielgti. Ir kiti senatoriai abejoja, ar prezidentas gerai padarė, neatsiklausdamas senato nuomonės dėl tokio didelio užsienio politikos žygio.

Tuo tarpu Taiwane kilo didžiuliai protestai, masinės prieš amerikiečius nukreiptos demonstracijos. Izraelyje, šiuo metu spaudžiamame priimti taikos sutartį su Egiptu, taip pat iškilo nesaugumo jausmas ir baimė, kad Amerikos garantijomis jos sąjungininkai, ypač silpnesnieji, negali tvirtai pasikliauti.

V. ADAMKUI - AUKSO MEDALIS

1978 metų aukščiausias JAV Gamtos apsaugos žymenis – aukso medalis – už išskirtiną tarnybą paskirtas Valdui V. Adamkui, JAV Gamtos apsaugos departamento Vidurio vakary regiono viceadministratoriui. Douglas Castle, JAV Gamtos apsaugos agentūros direktorius, teikdamas V. Adamkui aukso medalį, pabrėžė, kad tas medalis paskirtas ne tik už iškilią vadovavimą regionui, bet ir už didelį įnašą į tarptautinį gamtos apsaugos darbą. V. Adamkus tarnybos reikalais yra keliavęs ir po Sovietų Sąjungą ir Lietuvą.

Pažymėtina, kad V. Adamkus yra ir neeilinis lietuvių visuomeninės veiklos dalyvis.

INŽ. VALDAS V. ADAMKUS

TRUMPAI

* Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. Kaziui Bobeliui išsikėlus į Floridą ir neįstengus išrinkti naujojo pirmininko, laikinai jo pareigas eina kun. Adolfas Stašys, o gen. sekretoriaus – inž. Grožvydas Lazauskas.

* Irane drebėjo žemė, sunaikinta apie 20 sodžių, žmonių aukų irgi apie tiek pat.

* Clevelando miestas, suėjus terminui, nebepajėgė sumokėti 15.5 mil. dol. skolų. Majoras rengiasi atleisti dalį tarnautojų – 1,000 policininkų, 500 ugniagesių. Unijos grasina generaliniu streiku.

* Transporto (Teamsters) unija pradėjo derybas su darbdaviais. Visus labai domina, ar pavyks susitarti taip, kaip prez. Carteris siūlo – kad atlyginimai nebūtų pakelti daugiau kaip 7 procentus.

* Kinijoje Mao Tse-tungo laikais bridžo kortų lošimas buvo vadinamas buržuazine liekana, o dabar Pekino laikraštis jį pavadino labai gera kultūrinio poilsio forma.

* Jungtinių tautų vertėjai, perrašymo, dokumentacijos ir kt. skyrių tarnautojai paskelbė "itališką streiką" – jie dirba, bet, kaip sakoma, atbulomis rankomis. Dėl to net teko atšaukti visumos posėdį, nes nebuvo paruošti reikalingi dokumentai. Tarnautojai skundžiasi dėl per didelio darbo krūvio.

* Spėjama, kad šią savaitę Ženevoje susitikę valstybės sekretorius Vance ir užsienio reikalų ministras Gromikas išlygins paskutiniuosius ginklų apribojimo klausimų nuomonių skirtumus ir tuo būdu bus paruoštas kelias Brežnevui atvykti į Washingtoną sutarties pasirašyti.

KĄ VALGO POPIEŽIUS

Vienas pirmųjų Jono Pauliaus II įvestųjų pakeitimų – popiežiškosios virtuvės srityje.

Spauda praneša, kad naujasis popiežius nelabai linkęs prie itališko maisto, karaliavusio ant Vatikano stalių šimtmečių šimtmečiais.

Tai vienok nereiškia, kad Šventasis Tėvas tenkintųsi tik kokių sausų pasniku. Ne, pusryčiams, pavyzdžiui, jis

(nukelta į 2 psl.)

PABRANGS BENZINAS IR ALYVA

Nafta eksportuojančios valstybės jau ne kartą pakėlė naftos kainą. Praeitą savaitę jos vėl nutarė tą kainą pakelti per 1979 metus dalimis net 14.5 procento. Pirmas pakėlimas – 5 procentai nuo sausio 1 d.

Tas gali reikšti, kad už benzino galioną reikės mokėti net 6 centus daugiau, o už namams šildyti alyvą – 3 su puse cento. Naftos kainos pakėlimas JAV importo išlaidas padidins apie 4 su puse bil. dol. O jau dabar iš užsienio prekių įvežama apie 45 bil. dol. daugiau negu išvežama.

NAUJOS TERORISTŲ AUKOS

Arabų teroristų padėta bomba sunaikino autobusą, važiuosį Jeruzalėje iš arabų sektoriaus į žydų. Sužeistas 21 žmogus.

Airių teroristų bombos sprogo 5 Britanijos miestuose: Liverpuly, Manchestery, Coventry, Bristoly ir Southhamptone. Sužeisti 9 žmonės. O Italijoje teroristai prie Turino kalėjimo nušovė 2 policininkus, Florencijoje sužeidė banko direktorių, o Venecijoje – teismo tarnautoją.

IRANE "NIEKO NAUJA"

Musulmonų dvasios vadas iš Paryžiaus Khomeini tebe ragina visomis priemonėmis kovoti, kad šachas būtų nuverstas. Jis grasina ir valstybėms, kurios remia šachą, neparduoti alyvos, kai šachas bus nuverstas ir valdžią turės savo rankose jo šalininkai.

Dalis streikuojančių naftos pramonės darbininkų grįžo į darbą, bet naftos tiešsiurbima gal tik penktoji dalis. Dėl to labai nukentčia krašto ūkis.

Dedamos pastangos sudaryti civilių vyriausybę. Tarp politikų ir šacho tarpininkauja buvęs premjeras Amini. Jis pasimatė su šachu ir jam pasiūlė sostą perduoti savo sūnui, o pačiam apieisti kraštą. Svarbiausiu kandidatu į premjerus numatomas 73 m. politikas Sadighi, buvęs šachą nenuvertusio 1950-aisiais metais premjero Mossadegho kabinete. Bet šachas turi ir tokių patarėjų, kurie skatina nenusileisti. Kol kas kariai klauso karininkų vyriausybės, bet neatrodo, kad ji galėtų grąžinti kraštui normalią padėtį.

KUR ŽYDŲ-ARABŲ TAIKA?

Rugsėjo 17 d. Camp David stovykloje Egipto prez. Sadatas ir Izraelio premjeras Beginas sutarė, kad taikos sutartis bus pasirašyta ne vėliau kaip gruodžio 17 d. Tas terminas jau praeity, bet lauktos sutarties dar nėra ir nežinia, kada ji bus pasirašyta.

JAV prezidentui ir valstybės sekretoriui Vance vis nevyksta surasti abiem šalim priimtino teksto. Sadatas sutinka su paskutiniu JAV pasiūlymu, bet jis nepriimtinas Beginui. Vis užkliūva Jordano vakarinio kranto ir Gazos srities politinės savivaldos klausimas.

VORKUTOS STREIKO SUKAKTIS

1953 m. liepos mėnesį penkis Vorkutos lagerius apėmė masinis politinių kalinių streikas – pirmasis politinis streikas Sovietų Sąjungos istorijoje.

Minėdamas 25-sias streiko metines, prancūzų žurnalo "Catacombes" 7-8 nr. išspausdino streiko dalyvių memorandumą Sovietų Sąjungos komunistų partijai ir vyriausybei. Kaip baltų atstovas memorandumą pasirašė Henrikas Jaškūnas (gimęs 1927 m.), kuris ir dabar tebevargsta Gulago salyne.

SIŪLO MAŽINTI KARIŲ PENSIJAS

JAV krašto apsaugos ministras Harold Brown pasiūlė sumažinti pensijas tiems kariams, kurie į pensiją išeina ištarnavę 20 metų. Šiuo metu jų pensija – pusė gautos algos. Ministras siūlo jiems temokėti tik 37 su puse procento iki sulauks 60 metų, o vėliau – pusę algos. Tąjį reikalą spręs kongresas.

Kaip didėja kariams išmokamų pensijų suma, rodo šis pavyzdys. 1964 m. jų pensijų buvo išmokėta 1 bil. dol., o šandien – 10 bil. dol.

Boston Public Library

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

PSICHIATRINIO TERORO AUKA

Iš Skandinavijos gauta daugiau žinių apie Henriką Klimašauską. Irkutsko Statybos institutą jis baigė būdamas tremtyje netoli Baikalo ežero. Prieš grįždamas į Lietuvą, jis buvo statybos valdybos vyriausias inžinierius. Lietuvoje dirbo statybose vyr. darbų vykdytoju ir Kauno Statybos tresto nr. 2 gamybos skyriaus viršininku.

Matydamas, kad į ataskaitas įtraukiami nepadaryti darbai ir už juos gaunamos premijos, Klimašauskas padavė Lietuvos Liaudies kontrolei skundą. Kai ši nesiėmė tikrinti, jis padavė skundą Sovietų Sąjungos Liaudies kontrolei, kuri atvykusi patikrino padėtį ir iš tresto direktoriaus Vitkaus ir vyr. inžinieriaus Stankevičiaus, komunistų partijos narių, išskaitė po 500 rublių. Atkeršydamas jie įskundė Klimašauską saugumui. 1976 m. vasario 13 d. jis buvo suimtas. Kratos metu jo namuose buvo rasta keliolika egzempliorių į lietuvių kalbą išverstos Solženicino knygos "Gulago salynas".

Suimtą Klimašauską laikė Vilniaus kalėjime, o nuo 1976 m. rugpjūčio jis, kaip II grupės invalidas, t.y., sergantis manija, kad jį persekioja saugumo šnipai, patalpintas į psichiatrinę ligoninę Isrutyje. Jo adresas:

238100 Kaliningradskaja obl., Gorod Černiachovsk, Psichičeskaja bolnica, USSR.

Dabar Klimašauskas laikomas drauge su vienuolika psichinių ligonių. Iš ryto jis išvežamas į miestą, kur vadinama statybos darbams, o vakare uždaromas į tą pačią patalpą su ligoniais. Reiškia, dieną jis "protingas", o naktį jau "dumas". Už darbą jam moka 130 rublių per mėnesį, bet beveik visą algą išskaito už "išlaikymą" ir "gydymą". Jam pačiam belieka 12 rublių. Tai tau "išnaudojimo panaikinimas" ir "nemokamas gydymas" Tarybų Sąjungoje! O kai Klimašauską aplanko šeima, jiems leidžiama kalbėtis tik rusiškai, keturiu rusų prižiūrėtojų aki-vaizdoje. Ir tu, žmogau, nesirk "persekiavimo manija"!

Šias žinias spaudai perdavė Elta.

KNYGNESYS ANDRIUS MATULAITIS

Andrius Matulaitis gimė 1873 m. Liudvinavo valsčiuje, Marijampolės apskrityje. Mirė okupuotoje Lietuvoje 1958 m. ir palaidotas Marijampolės kapuose. Už nuopelnus lietuvių tautai buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo medaliu; jam taip pat buvo iki gyvos galvos paskirta valstybinė pensija. Tėvo parašytus atsiminimus jauniausioji duktė Aldona persiuntė seseriai Konstancijai Nenortienei į Ameriką. Toliau kalba pats atsiminimų autorius, Andrius Matulaitis:

— Mano tėvas, Juozas Matulaitis, buvo pasiturintis Suvalkijos ūkininkas, todėl sugebėjo savo 4 sūnus leisti į Marijampolės gimnaziją. Šeimoje augome 6 sūnūs ir 3 dukterys. Aš pats, baigęs vidurinį mokslą, padėjau tėvui ūkyje. Atsimenu, vieną kartą, tai buvo 1883 m., vyresnis brolis Petras, kuris tuo metu mokėsi 6-toje gimnazijos klasėje, parvežė į namus slapta išleistą pirmąją lietuvišką laikraštį "Aušrą", suredaguotą dr. Jono Basanavičiaus, kuris buvo mūsų gimnazijos mokytojų Petro Kriaučiūno, Petro Armino-Trupinėlio, Staniškio, Janulaičio ir kitų geras draugas. Tuo metu dr. J. Basanavičius buvo pabėgęs į Bulgariją, vengdamas rusų persekiojimų. Minėti mokytojai ir paskatino mano brolius skaityti ir platinti "Aušrą", žinoma, slapta. 1886 m. Varšuvos lietuviai studentai Tilžėje išleido antrą lietuvišką laikraštį "Varpą", kurį redagavo dr. Kudirka ir dr. Staugaitis. Vėliau liaudininkai išleido ūkininkams pritaikintą laikraštį "Ūkininkas", sekanciais metais pasirodė kunigų išleista "Apžvalga", lietuviški kalendoriai ir įvairūs atsišaukimai, kuriuose kritikuojama caro valdžia ir jos priespauda Lietuvoje. Visus šiuos leidinius į mūsų ūkį pristatydavo pundais, o iš čia mes juos slapta platinome Kalvarijoje, Krosnoje, Liudvinave, Griškabūdyje ir kitur.

1890 m. vasarą mano tėviškoje, Stebuliškės, įvyko to meto aktyviųjų lietuvių inteligentų suvažiavimas. Jame dalyvavo šie asmenys: Dr. Vincas Kudirka, dr. Stasys Matu-

(nukelta į 3 psl.)

POPIEŽIAUS MENIU...

(atkelta iš 1 psl.)

mėgsta ir visai gerai pasi-stiprinti, suvalgydamas kepto kumpio gabalą, didelę lenkišką dešrą, na, ir užsigerdamas kavos ir pasiskondamas vaisiais.

Jau nustatytas ir jo kalėdinis meniu. Kūčių vakarą popiežius raga barščių, "piroškių", baltų kopūstų ir slyvų pyrago. O Kalėdų dieną pietums valgys keptos kiaulienos ir "kilbasų".

Vatikano atstovas taip pat pranešė, kad Jonas Paulius II ko gero išlenks ir vodkos stikliuką, nors už skaidriąją jis labiau mėgstąs stiprų lenkišką alų.

Tai tik dar vienas iš gausėjančių ženklų, rodančių, kad mūsų lietuvininkams su šiuo popiežium gal ir bus įmanoma rasti bendrą kalbą.

TRANS - ATLANTIC TRADING CO.

Siuntinių persiuntimo
įstaiga

393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos:
kasdien 9-5
Penktadieniais 9-7
Šeštadieniais uždaryta
Vedėja —
Aldona Adomonienė

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėja A. Schyrinski

ADVOKATĖ

JŪRA STRIMAITYTĖ

STRIMAITIS & KEHOE

31 Exchange Street

Lynn, Mass. 01901

598-0800

INSTITUCIJŲ SVEIKINIMAI

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus JAV lietuvius Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1979 metų proga.

Dėkoju spaudai, veiksniams, organizacijoms ir pavieniui asmenims už palankumą Lietuvos Diplomatiniams ir Konsulariniams atstovams ir linkiu, kad 1979 metai visiems būtų sėkmingi vieningai ginant Lietuvos laisvės bylą ir pavergtųjų tautiečių pagrindines teises.

DR. S. A. BAČKIS,
LIETUVOS ATSTOVAS

Kalėdų nakties varpoms paskelbus džiaugsmingą Kristaus gimimo žinią, PLB valdyba sveikina visus geros valios lietuvius plačiame pasaulyje ir jungiasi jais savo mintimis bei troškimais.

Praėjusieji metai mūsų išeivijos gyvenime nuskaidrino gausiomis Pasaulio Lietuvių Dienomis Toronte. 1979-tieji metai praėję IV-tojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ženkle, kai jaunimas, suplaukęs į senutę Europą, ieško aiškesnio ateities kelio savo tautinei priklausomybei išlaikyti. Tie metai mūsų tautai bus ypatingi ir Vilniaus Universiteto 400 metų įkūrimo sukaktimi.

Tačiau didžiausias mūsų pastangos turės būti kreipiamos į pavergtos tautos balsą, kuris prašo besąlyginės mūsų paramos kovoje už savo laisvę, tikėjimą ir pagrindines žmogaus teises. Tepadeda Aukščiausias mums šiame darbe.

PASaulio LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Bendras švenčių džiaugsmas tesujungia mus bendram darbui dėl Lietuvos. Kalėdose tikėjime, kad Dangus padės pasiekti naujo Lietuvos laisvės užgimimo, o Naujieji 1979 metai bus našesni išlaisvinimo vaisiais. Švenčių proga sveikindami pavergtos tėvynės brolius, Sibiro kankinius ir lietuvių išeivius vakaruose, tikime, kad švenčių rintis mus dar labiau jungs į vieningą laisvės kovą sukuriant.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

JAV LB Kultūros taryba sveikina su šv. Kalėdom ir Naujais 1979 metais visus mūsų kultūrininkus, žurnalistus, rašytojus, dailininkus, muzikus, aktorius, mūsų li-tuanistus, mokslininkus ir op-lamai kultūrinio baro darbininkus, sėjančius lietuviškos kultūros sėklą, kad ji nešty brandaus derliaus mūsų tautai ir tėvynei.

JAV LB KULTŪROS TARYBA

PENKERI METAI BE B. NOVICKIENĖS

Gruodžio 14 d. sukako 5 metai, kai New Yorke mirė Birutė Novickienė, pirmoji moteris, baigusi Lietuvos universiteto teisių fakultetą, įžymi valstiečių liaudininkų, įvairių moterų draugijų ir kitokių organizacijų veikėja.

IDOMŲ RAŠINIAI APIE DR. D. JASAITĮ

Draugas savo gruodžio 9 d. kultūriniame priede išspausdino rašytojo Jurgio Jankaus straipsnį "Tebus dangus visiems šviesi pastogė — dr. Domą Jasaitį prisimenant", o Tėvynės Sargo 3 nr. išspausdintas Stasio Lušio straipsnis — "Užgeso šviesus žibūrys — Dr. Domo Jasaitio mirties metinės".

Dr. D. Jasaitis mirė 1977 m. birželio 5 d. Mt. Vernone, NY.

VIENA JAU PASVEIKO, KITA TEBESERGA

Tūkstančiais metų galvota, kovota, kraujas lieta, gyvybės guldėta, iki išgyta buvo tos teisės, kurias dabar turi demokratijos pilietis. Po didžiojo karo kai kurios valstybės paneigė tas teises. Aš turiu galvą diktatorių valdomas valstybes, kaip antai komunistinę SSSR, fašistinę Italiją. Man rodo, kad tos šalys serga laikine liga.

Prof. Petras Leonas (1931 m.)

KELEIVIS

Savaitraštis, eina nuo 1905 m. vasario 9 d.

Prenumerata metams 10 dol., pusei metų -- 6 dol.

Atskiras numeris -- 25 centai

Adresas: 636 E. Broadway, So. Boston MA 02127

Tel. 617 - 268 - 3071

Lithuanian Weekly (but for two weeks in August)

published since February 9, 1905

Second class postage paid at Boston, Massachusetts

TAI, KAS PRAVARTU VISIEMS ŽINOTI

Kalbėkime šį kartą "optimistiškai". Ir nedejuokime, kad esame, tarytum graudžioj pasakoj, naktiniuose maršiniuose iš tėvynės išvyti našlaičiai, -- be svetimųjų dėmesio ir savų paramos, be atkišto į priekį auklėtojo piršto, rodančio mums tikrą kelią ateitin.

Motiniškoji Maskvos širdis dar niekad mūsų neužmiršo, o josios KGB budri akis visuomet lydi mus pasaulio šunkeliuos, ir toli siekianti jos draugiška ranka visada stengiasi mus gražiai surikiuoti žygiui pageidaujama kryptim.

Tas Maskvos pastangas ypač dokumentuotai atskleidžia dar 1974 m. iš Sovietijos į Vakarus atbėgęs KGB aukštas pareigūnas Aleksejus Mjagkovas, kurio mums įdomi knyga "Inside the KGB" yra išėjusi ir anglų kalba. Na, čia neįmanoma būtų viso šios knygos turinio atpasakoti, bet išidėmėkime nors tai, kas jo į Vakarus atsivežtuose dokumentuose liečia tautinius sąjūdžius ir išeiviją. Taigi -- kas iš tikrų šaltinių liudija tą "motinišką Maskvos rūpestį". O jo ten spausdinami Valstybės Saugumo Komiteto prie Aukščiausiosios TSSR Tarybos statuto slapti įpareigojimai KGB darbuotojams štai ką įsako:

* KGB įpareigota kovoti prieš užsienio antisovietinių nacionalistų centrų veiklą ir prieš antisovietinius nacionalistinius centrus Sovietų Sąjungos teritorijoje.

* Kovojant prieš užsienio antisovietinius nacionalistų centrus, įpareigojama juos išardyti.

* Sustabdyti užsienio organizacijų teikiamą organizacinę pagalbą ir ideologinę paramą Sovietų Sąjungos teritorijoje nacionalistiniams elementams.

* Nacionalistus "ideologiniai nuginkluoti", panaudojant atitinkamai parengtą medžiagą.

* Imtis priemonių suskaldyti ir sunaikinti jų grupes ir izoliuoti aktyvuosius nacionalistus.

* Tam skaldymui ir nuginklavimui reikia infiltruoti į nacionalistų organizacijas KGB agentus, kurie išryškintų jose vidaus skirtumus ir sukeltų tarp nacionalistų grupių nesutarimus.

* Su pagalba patyrusių KGB agentų stengtis užimti nacionalistinių grupių vadovybę.

* Įžymiuosius nacionalistus sukompromituoti jų kolegų aktyse, sukeliant įtarimą, kad jie bendradarbiauja su KGB.

Kiek šioji KGB ofenziva yra sėkminga mūsų lietuviškosios išeivijos organizacijose, galite plačiau apsidairę patys spręsti. Gal dabar geriau paaiškės, kodėl kartais palyginamai menka titnago kibirkštis perkaitina ir mūsų veikėjų tarpusavio kovos įniršį, kodėl be rimtos priežasties suskyla bendrinė veikla ar net jau labai griežtas ir tolregis "tautinės drausmės" saugotojas staiga suseraga raudonlige ar politiniu vištakiu.

Bet ne mažiau įdomūs yra ir kiti Saugumo komiteto slap-tieji įsakai, reguliuojantieji KGB veiklą Sovietų Sąjungos viduje. Tarpe jų tuose raštuose iškaitome ir tokio verty mūsų dėmesio KGB pareigų:

* Patikrinti ir nuspręsti, kam leisti ar neleisti įvažiuoti ar išvykti iš Sovietų Sąjungos.

* Patikrinti viską, kas siunčiama užsienin, ir suregistruoti visus, kurie susirašinėja su kapitalistiniais kraštais.

* Išaiškinti autorius anoniminių antisovietinių dokumentų, tikrinant korespondencijų rankraštį.

* KGB viršininko įsaku Nr. 00220 saugumo pareigūnai privalo tikrinti privačius laiškus, telefono pasikalbėjimus ir daryti slapto kratos įtartinų asmenų butuose.

* Sekti pabėgėlius iš kapitalistinių kraštų, dabar gyvenančius Tarybų Sąjungoje. (Taigi pastarasis potvarkis "paima ataskaiton" ir mūsų kius Lietuvon grįžusius "tarybinius žvalgus".)

Kaip jau žinome, ne visos Sovietų Sąjungos tautos yra valdžiai lygiai patikimos. Ir KGB kapitonas Aleksejus Mjagkovas patvirtina, kad ir kariuomenėje pirmenybė teikiama rusams, ukrainiečiams ir gudams (išskyrus Vakarų Ukrainą ir Vak. Gudiją), o tarp nepatikimųjų yra žydai, Krymo totoriai, latviai, lietuviai, estai ir kiti, kilę iš vakarinių sričių. Į šias tautybes instrukcija įsako KGB įstaigai atkreipti specialų dėmesį.

Tuo tarpu tiek.

VISIEMS KELEIVIO SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS, PLATINTOJAMS IR RĖMĖJAMS LINKIME MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

"Keleivio" leidėjai ir redakcija

KNYGNEŠYS A. MATULAITIS...

(atkelta iš 2 psl.)

laitis, dr. Staugaitis, dr. Sliūpas, dr. Kaunas, advokatas Petras Leonas, mano broliai Petras, Vincas, Pranas, Juozas, viso 40 žmonių. Suvažiavime buvo tariamasi dėl slapto inteligentų veiklos sustiprinimo ir dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Praslinkus kelioms dienoms po suvažiavimo rusų žandarai mūsų ūkyje darė didelę kratą, tačiau viskas laiku buvo paslėpta paruoštoje slėptuvėje, niekas nebuvo areštuotas, žandarams paaiškinome, kad svečiai buvo atvažiavę pasveikinti mano brolių Petrą vardinių progą (birželio 29 d. gi buvo Petrinės).

1892 m. Liudvinave sutvėrėme "Liudvinavo ūkininkų draugiją". Josios tikslas buvo slapta platinti Prūsijoje leidžiamus lietuviškus laikraščius, knygas. Ši mūsų draugija gana sėkmingai veikė iki 1894 m. Tais metais aš turėjau išeiti į caro kariuomenę. O 1893 m. Marijampolėje sutvėrėme darbininkų, valstiečių draugiją "Sietynas", jai vadovavo Vincas Šlekys. Draugija buvo gerai organizuota, jai priklausė dauguma to meto lietuviškos veiklos žmonių: Jonas Česna, Kačergis, Senkus, Povilionis ir kiti. Draugijos tikslas buvo kelti lietuvių sąmoningumą per lietuviškų raštų platinimą. Jos įstatuose buvo šūkis -- Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės! Aš ir kariuomenėje tarnaudamas nenutraukiau ryšių su šios draugijos veikėjais.

Viskas mums gerai sekėsi tris metus, kol nebuvo į Marijampolę paskirtas naujas žandarų viršininkas, žiaurus ir aktyvus caro tarnas Vansecky. Jis pradėjo stropiai sekti lietuvių aktyvistus ir pas juos daryti nuolatinės kratos. Padaręs kratą pas Šlekį ir Vitkauską, surado mano slapto laiškus, kuriuos aš buvau pasiuntęs iš kariuomenės. Tuos laiškus žandaras Vansecky persiuntė mano kariuomenės vadovybei. 1897 m. už tai mane kariuomenėje areštavo ir parvežė į Marijampolę. Čia mane tardė 3 savaites, žadėjo laisvę, jeigu aš išduosiu kitus "Sietyno" draugijos narius ir nurodysiu, pas ką slepiama lietuviška literatūra, iš kur ji gaunama, kas platina ir kas rašo. Man atsisakius į jų klausimus atsakinėti, žandarai mane išvežė į Kalvarijos kalėjimą. Ten man bebūnant, atvežė vėliau ir mano brolius: Petrą, Praną, o taip pat ir Daniliauską, Česną, Kačergį. Kalvarijos kalėjime man teko išsėdėti 2 metus -- iš pradžių vienuotėje, o vėliau su broliu Petru. 1899 m. teismo sprendimu aš su broliu Petru buvome ištremti į Sibiro Viatkos guberniją, kur mano brolis Petras apsikrėtė šiltine ir Kotelnise mirė. Mano kiti du broliai Pranas ir Vaclovas, nepakędami nuolatinių rusų žandarų persekiojimų ir kratų, pabėgo į Ameriką.

Po 1905 m. revoliucijos aš, paleistas iš Sibiro, aktyviai dalyvavau Didžiojoje Vilniaus Seime drauge su dr. J. Basanavičium. Seime visų atstovų buvo išleistas atsisakymas, kuriame tarp kitko buvo reikalaujama 1. kad lietuvių kalba būtų įvesta visose lietuviškose mokyklose. 2. kad carui daugiau nebūtų mokami mokesčiai ir 3. kad lietuviai vyrai daugiau nestotų į Rusijos kariuomenę. Parsivežęs iš seimo šiuos atsisakimus aš turėjau juos slapta išplatinti. Dėl to dažnai pas mus būdavo daromos kratos. 1906 m. aš vėl buvau po kratos areštuotas ir išvežtas atgal į Kalvarijos kalėjimą. Ten buvo atvežti ir kiti to meto veikėjai: Juozas Rimša, Antanas Garmus, Kazys Pietaris ir Vincas Mickevičius-Kapsukas. Visi buvo patalpinti mano kameroje. Šioje kameroje mes visi išsėdėjome 3 metus. Tame laike buvo suorganizuotas kalinių bado streikas,

(nukelta į 6 psl.)

IMKITE IR SKAITYKITE

Amerikos Lietuvių Taryba, 30 metų Lietuvos laisvės kovoje (1940-1970), parašė Leonardas Šimutis, daug iliustracijų, 500 psl., kaina \$10.00.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Kostantinas Rackauskas, 178 psl., kaina \$5.00.

Mūsų senolių žodžiai iš anapus, parašė M. Aukštuo-lis, 308 psl., kaina \$5.00.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Lietuviškoji skautija, parašė Petras Jurgėla. Tai 832 psl. su daugybe iliustracijų knyga, kurioje išsamiai pavaizduota Lietuvos skautų veikla nuo 1917 metų iki šių dienų. Kaina \$12. Ji yra gera dovana ne tik skautų būčiams.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michel-sonas, 127 psl., kaina \$2.00. psl., kaina \$2.

Kad Ji būtų gyva. Emilijos Čekienės straipsnių rinkinys, 216 psl., kaina \$5.00

Romas Kalanta, parašė Vytautas Alantas, 116 psl. kaina \$3.00.

98 eilėraščiai, Tomas Venclova, 136 psl. kieti viršeliai, kaina \$6.00.

Teatro vargo keliais, Juozo Kaributo atsiminimai, 191 psl., daug nuotraukų, kieti viršeliai, kaina \$10.00

Zemaičių Didysis, I dalis, apie vyskupą M. Valančių rašo Grigas Valančius, 662 psl., minkšti viršeliai, kaina \$12.

Didžioji iliuzija, marksizmas teorijoje ir praktikoje, I tomas, 720 psl., kieti viršeliai, kaina \$15.

Rekviam, A. Klajūno, Sibiro kalinio dvasiniai išgyvenimai, 119 psl., kaina \$4.

Ir nebeapsimamė, Jurgio Jankaus 5 pasakojimai, 342 psl., kaina \$7.00.

DAINOS IR SAPNAI

Šiomis dienomis iš spaudos išėjo Stasio Santvaro šeštoji lyrikos knyga, vardu "Dainos ir sapnai".

Knyga 127 puslapių, viršelių ir skyrių pavadinimus darė dail. Julius Špakevičius, išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Kaina 5 doleriai.

Lietuvos ryšys su Amerika (su ilgoka santrauka anglų kalba), parašė Viktoras Karosas, 176 psl., kaina \$3.00.

DAGYS dejuoja ir dainuoja Dail. Jokūbo Dagio eilėraščiai ir jo skulptūrų nuotraukos, 152 psl., kaina \$1.00.

Santaka, A. Norimo novelės, 303 psl., kaina \$6.00.

Massachusetts gyvenantieji prie knygų kainos prideda 5% valstijos mokesčio.

Visi prašomi pridėti po 50 centų už knygą persiuntimui.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

– Tabalai, ta-ta-tai,
Judink senus kaulus.
Op-op-op, sudaužk rankų
dėklus.
Tra, drūčiai su spirgu-
čiais,
Judink, seni, kaulus!

– Tėve, ar tik ne iš gyva-
tinės pertekliaus šiandien
kyla tavo tokia linksmybė?

– No, Maiki! Aš padariau
Advento apžadus ir iki šios
nedėlios galu gyvatinės ne-
imsiu nė į burną. Ale jeigu
tu esi toks razumnas, tai,
vot, atspėk, koksai pisorius
sustatė šitą giesmę, katrą aš
čia tau pagiedojau?

– Pirmiausia, tėve, tai nėra
giesmė, o tik labai sena,
gal dar pagoniška daina, ku-
rią žmonės dainuodavo ir
krikščionybės laikais per
Kalėdų žaidimus, vilkdami
per kiemą trinką, arba kala-
dę.

– Gadem! Iš kur tu, vaike,
žinai, ką mes Plungės para-
pijoje dainavome ir kaip jau-
ni bovijomės, kai dar buvo
gyvas mano tėvo senelis?

– Čia nieko nepaprasta.
Visi tie senoviniai mūsų
liaudies papročiai ir dainos
dabar yra surinkta ir surašy-
ta mūsų tautosakos archy-
vuose.

– Veitiminut! Jeigu tu jau
esi toks gudrus rabinas, tai
išvirozyk man, kaip senovė-
je ateidavo Kalėdos? A?
Vot, ir nežinai!

– O, vot, ir žinau! Senovė-
je lietuviai ir mūsų tautos
kaimynai Kalėdas įsivaizduo-
davo labai suasmenintas, ta-
rytum kokių pasakų esybę.

Ir jos ne ateidavo, kaip tu
sakai, o atvažiuodavo iš kaž-
kur labai toli auksiniais ra-
tais, traukiamais elnio su
žeriniomis brangenybėmis
išpuoštais ragais. Toji Ka-
lėdų dvasia dalindavo jos
laukiantiems šilko juostas,
perly vainikus, sidabro žie-
dus ir kitas puošmenas.

– Kad tave kur dūmas,
Maiki! Nugi tai mano čėsų
visai praudzyvas dalykas!
Sakė, kad ir mano tėvas dar
šitaip grapo Platerio karie-
toje atvažiuojančias Kalė-
das patsai matė.

– Tėve, visa tai tik rodo,
kad krikščioniskoji Kalėdų
šventė, laikui bėgant, žmo-
nių sąmonėje ir vaizduotėje
susiplakė su stambeldiška-
ja saulės grįžimo švente ir
jos apeigomis. Tai, matyt,
įvyko dar pirmaisiais krikš-
čionybės amžiais Romos im-
periijoje, nes ir pats Kalėdų
pavadinimas yra kilęs iš ro-
mėnų žodžio Calendae, kuris
reiškia pirmąją mėnesio die-
ną.

– Stop, Maiki! Tu jau da-
rai didelį misteiką, ba šven-
tos Kalėdos visada yra ne
pirmą, o decemberio 25 die-
ną.

– Tai tik mūsų laikais.
Kadangi tikroji Kristaus gi-
mimo diena yra nežinoma,
tai toji data daug kartų kei-
tėsi. Šv. Klemensas Alek-
sandrietis nurodinėjo, kad ji
galėjo būti gegužės 20 d.,
sausio 6 d. ir net sausio 10
d., šv. Kiprijonas manė, kad
Kristus gimė kovo 28 d., šv.
Ipolitas – kad balandžio 2
d., o šv. Augustino laikais

Kristaus gimtadienis buvo i-
tvirtintas gruodžio 25 d., ir
tas datos laikomasi iki šiol.

– Jeigu tu, Maiki, čia man
nemeluoji, riedamas šitas
istorijas, tai su tokia savo
buožgalve galėjai eiti streit
į prelotus. Ale aš tau nela-
bai vierinu, ba tokių apznai-
minimų nėra nė vyskupo Va-
lančiausko "Šventųjų žyva-
tuose", ir mes visi ant po-
mieties žinojome, kad Kalė-
dos visame sviete buvo ir yra
gruodžio 25 diena. Tokios jos
ir dabar švenčiamos krajuje.

– Tėve, Lietuvoje Kalėdos
viešai švęsti dabar komunis-
tinė valdžia draudžia, ir tą
dieną žmonės verčiami dirb-
ti. Lygiai miestuose ir kol-
chozuose.

– Ką tu sakai! Kad aš per
šventas Kalėdas ečiau mėž-
ti Brežnėuskui kiauliy tvar-
to? Ir užsitraukti sau ant dū-
šios smertelę grieką? No!
Tada jau geriau sutikčiau
jas atšvęsti dželoje ir dar
ten palaukti, kol Dievas nu-
koros už tai ruski ugnim, sie-
ra ir skėrių debesiu. O taip,
Maiki, vieną dieną ir bus!

– Nesijaudink, tėve, nes
gali gauti širdies priepuolį.
Rayvensim – pamatysim. O
kol kas – linkiu linksmai
praleisti šventes.

– Ačiū, Maiki ir de seim-
tū jū!

Seniausias Kanados lietuvių laikraštis

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Metinė prenumerata: Kanadoje 12 dol., kitur -- 13 dol.

Adresas: Nepriklausoma Lietuva, 7722 George St.,
La Salle, P. HSP ICA Canada

Laisvės Varpas

SEKMADIENIAIS

11:30 – 12:00 val.

1430 banga iš WWEL

12:10 – 1:00 val.

1460 banga iš WBET

Vedėjas PETRAS VISCINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

Money for your new house.

Now that you've found the perfect house,
check out The First for a mortgage loan to match.

The First

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON
Member FDIC

"Amber Holidays"

1979 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/Leningradas

Kovo 19	— \$725.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 11 ir 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$829.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ

birželio 7	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Euro- poje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

liepos 12	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Euro- poje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-----------	---

rugpjūčio 2	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Euro- poje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-------------	---

rugpjūčio 8	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00
-------------	--

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų.
Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS
MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS —

PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSCIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agen-
tūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų
į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIJONAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to
changes and/or Government approval.

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos
sutvarkome iškvietimo dokumentus.

WORCESTERIO LIETUVIŲ

RADIJO VALANDA

Trečiadieniais 8-9 val. vakaro

šeštadieniais 5-6 val. vakaro

WICN 90.5 FM

Eduardas V. Meilus, Jr. - Vedėjas

23 Shirley Rd., Shrewsbury, Ma. 01545

Tel. 852-3665

PRIEŠ 100 METŲ GIMĖ STEPONAS KAIRYS

Retas žmogus paliko tokius gilius pėdsakus lietuvių tautos istorijoje, kaip Steponas Kairys-Tumasonis, gimęs prieš 100 metų. Pažinojome mes jį kaip Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Akto signatarą, inžinierių, profesorių, politinį veikėją, nuo jaunų dienų kovojusį dėl darbo žmogaus gerovės ir lietuvių tautos laisvės.

Gimęs 1878 m. gruodžio 24 d. vidutinio ūkininko Vinco Tumasonio šeimoje, Steponas Kairys-Tumasonis anksti suprato reikalingą tarnauti savo tautai. Dar gimnazistu būdamas šiauliuose, jis gerai pažino lietuvių darbininkų dalį. Jis matė jų beviltišką padėtį caro valdomoje Lietuvoje ir jau tada nusistatė padėti darbo žmogui. Jis pradėjo tai vykdyti būdamas studentu, 1902 m. prisijungęs į nelegalią Lietuvos socialdemokratų partiją ir pradėjęs bendradarbiauti užsienyje leidžiamose spaudoje.

Būdamas vos 26 m. amžiaus, Steponas Kairys jau dalyvauja 1905 metų revoliucijoje ir Didžiajame Vilniaus Seime, kur net pirminkauja vienam posėdžiui. Baigęs studijas ir tapęs inžinierium, šalia savo profesinio darbo jis toliau tęsia politinę veiklą, leidžia ir redaguoja partijos atsišaukimus bei laikraščius.

Pirmojo pasaulinio karo metu S. Kairys lieka Vilniuje ir ten su kitais šviesuoliais pradeda konkretų darbą Lietuvos valstybei atkurti. Pradėjęs savo amžiaus keturiasdešimtuosius metus, jis pasirašė 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Aktą. Prisidėjo prie to, kad Akte buvo įrašyta, jog Lietuva bus demokratinė respublika. Kai pradėjo formotis nepriklausoma valstybė, inž. S. Kairys kartu su kitais LSDP Centro komiteto nariais 1919. IX. 29 oficialiai įregistravo savo partijos programą. Nuo to laiko iki pat mirties 1964 m. gruodžio 16 d. Steponas Kairys buvo nuolat perrenkamas LSDP lyderiu.

Bet atstatant nepriklausomą valstybę Lietuvoje buvo daugiau darbo, negu tik veikla partijoje ir darbas Seime. Reikėjo pasirūpinti krašto ūkio atstatymu, gyventojų ir kariuomenės maitinimu. Todėl Steponą Kairį matome viename iš pirmųjų ministrų kabinetų tikimo ir maitinimo ministru. Reikėjo moderninti Kauną, iš apleisto provincijos miesto patapusi Lietuvos laikinąja sostine. Todėl nuo 1923 m. inž. Steponas Kairys jau dirba Kauno miesto savivaldybėje — projektuoja sanitarinės technikos įrengimus: kanalizaciją ir vandentiekį, kurių miestas ligi to laiko neturėjo. Kaip į politinį, taip ir į profesinį darbą inž. S. Kairys įdėjo visą savo širdį. Nugalėta visi sunkumai, ir to darbo rezultatas buvo pasigėrėtinas. Švėsdamas savo amžiaus 50 metų sukaktį, inž. S. Kairys galėjo pasirašyti kitą reikšmingą aktą — jo vadovaujamų Kauno miesto vandentiekio statybos darbų pradžia atžymėti. Dar po dvejų metų Kaunas turėjo pir-

mąjį vandentiekį ir kitus sanitarinės technikos įrengimus, būtinus kiekvienam šiuolaikiniam miestui. Vėliau jis prisidėjo prie tvarkymo kitų Lietuvos miestų, kuriuose dirbo jo išmokslinti jaunesni inžinieriai.

Matydamas inžinierių trūkumą, inž. S. Kairys nuo 1923 m. Kauno universiteto technikos fakultete pradėjo dėstyti kanalizacijos ir vandentiekio kursą. Jis buvo vienas geriausių technikos fakulteto dėstytojų, gerai pasiruošęs ir turįs ilgąmetę praktiką, pradėtą įsigyti dar prieš I pasaulinį karą Vilniuje. Jis kalbėdavo nuosekliai ir įtikinančiai. Už tai buvo mėgiamas studentų ir kolegų profesorių. Savo dėstomam kursui buvo parašęs puikią knygą „Miestų kanalizacija“, kurią 1939 m. išleido VDU Technikos fakultetas. Antroji to veikalo dalis „Vandentiekiai“ (rankraštis), per karą žuvo.

J. VILČINSKAS

(Bus daugiau)

STEPONAS KAIRYS (1878–1964)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.

Tel.: 798-2868

Vedėja B. Sviklienė

RADIJO PROGRAMA

Seniausia lietuvių radijo programa Naujojoje Anglijoje iš stoties WNSR 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Šią programą veda Steponas J. ir Valentina Minkai.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. 268-0489. Ten gaunamas Keleivis ir yra didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

MASTER ELECTRICIAN

Industrial — Residential

— Commercial —

New and Old Work

Free Estimates
Call

Charles A. Galinauskas
265-4690

(atkelta iš 3 psl.)

nes kalėjimas buvo pastatytas talpinti 200 žmonių, o jame sugrūdę rusai laikė daugiau nei 500 kalinių. Suimtieji buvo laikomi be tardymo ir teismo. Bado streikas tęsėsi 3 dienas. Po trijų dienų iš Suvalkų į kalėjimą atvažiavo teismo prokuroras ir tardytojas. Mes, kaliniai, iš savo tarpo išrinkome delegaciją vesti su prokuroru derybas. Mes laimėjome. Po kelių dienų iš kalėjimo buvo paleista daug, likome tik 40, kurie jų akyse buvo labiausiai įtartini. Po 6 mėnesių general-gubernatoriaus parėdymu ir mes buvome paleisti iš kalėjimo, išskyrus Juozą Rimšą ir Vincą Kapsuką, kurie buvo perkelti į Suvalkų kalėjimą.

1907 m. aš vedžiau Albiną Švedaitę, kuri, man būnant kalėjime, atnešdavo maisto ir už mane platino slapto lietuvišką spaudą. Mūsų išauginome gausią šeimą: 5 dukteris ir 2 sūnus. Vyriausias sūnus Kostas žuvo II pasaul. kare, Vytautas emigravo į Australiją, dukterys Aldona, Danutė ir Irena Lietuvoje, Gražina ir Konstancija gyvena JAV-ėse.

Red. prierašas: Šiuos atsiminimus mums per J.V. Sūdų pateikė Konstancija Matulaitytė — Nenortienė iš Hartfordo, Conn. Šia proga galime priminti, kad jos dėdė ir čia minimas Andriaus brolis Pranas Matulaitis, atvykęs Amerikon 1902 m., čia baigė medicinos mokslus, vertėsi gydytojo praktika, kurį laiką gyveno Bostone (1908–19 m.) ir gyvai pasireiškė lietuviškoje veikloje, dirbdamas SLA-juje ir Lietuvių Socialistų S-goj, redaguodamas laikraščius, rašydamas mediciniško ir kt. turinio knygas ir brošiūras, rengdamas vertimus ir t.t. Andrius, Pranas ir kiti didžiosios suvalkiečių Matulaičių šeimos ir tolimesnės giminės nariai yra plačiai aprašyti ir Lietuvių Enciklopedijoje.

SEŅOS ARBA KITUR NEBEGAUNAMOS KNYGOS!

ATSIMINIMAI IR MINTYS, I t., dr. Kazys Grinius, 1947 m., 302 psl., kaina 5 dol.

ARIONŲ PRISIKĖLIMAS, J. Pronskus, 1930 m., 290 psl., kieti viršeliai, kaina 5 dol.

DIEVŲ MIŠKAS, Balio Sruogos atsiminimai iš Stutthofio konc. stovyklos, sovietinis leidinys, 537 psl., kieti viršeliai, kaina 5 dol.

LIETUVIŠKOS KALBOS GRAMATIKA RAŠYTOJAMS IR SKAITYTOJAMS VADOVELIS, parašė Petras Kriaušaitis, išleido Mauderodė Tilžėje 1901 m., 88 psl., kieti viršeliai, kaina 10 dol.

KANKINTOJAI IR KANKINIAI UŽ MOKSLĄ, kun. V. Dembskis, 1905 m., 183 psl., kaina 3 dol.

LIETUVOS VALSTYBĖS STATISTIKOS KALENDORIUS 1937 m., išleido Finansų min. centrinis statistikos biuras, 517 psl., kieti viršeliai, kaina 10 dol.

LIETUVOS EKSPORTAS IR EKSPORTERIAI 1930 m., D. Gruodis, 151 psl., kieti viršeliai, kaina 5 dol.

LIETUVOS ŪKIO PASKUTINIS DEŠIMTMETIS, Prekybos, pramonės ir amatų rūmų konjunktūrinė ūkio apžvalga, 1938 m., 159 psl., kaina 5 dol.

AMERIKA IR AMERIKOS LIETUVIAI, Kazys Gineitis, 1925 m., 325 psl., kaina 5 dol.

AMERIKIEČIO ĮSPŪDŽIAI LIETUVOJE 1931 METAIS, dr. Sestokas-Margeris, 1932 m., 429 psl., kaina 5 dol.

LIETUVOS TSR FLORA, redagavo M. Natkevičaitė-Ivanauskienė, 3 tomai, iš viso 1450 psl., kieti viršeliai, kaina po 5 dol. už tomą.

LIETUVOS PAUKŠČIAI, I knyga, prof. Tadas Ivanauskas, 1957 m., daug spalvotų ir nespaltvotų iliustracijų, kieti viršeliai, kaina 12 dol.

MEDEGA S. DAUKANTO BIOGRAFIJAI, M.D. Silvestraitis, išleido kun. A.M. Milukas, iliustruota, kieti viršeliai, 128 psl., kaina 10 dol.

SAVANORIŲ ŽYGLIAI, I tomas su žuvusiųjų kautynėse bei einant tarnybos pareigas karių, šaulių, partizanų ir dingusių be žinios sarąšu, redagavo P. Ruseckas, 349 psl., kaina 15 dol.

LIETUVIŠKOS PASAKOS, surinko dr. J. Basanavičius, išleista 1905 m., 299 psl., kaina 10 dol.

SMETONA, parašė Aleksandras Merkelis, išleista 1964 m., 740 psl., kaina 15 dol.

KALBA IR SENOVĖ, I dalis, parašė K. Būga, 354 psl., kaina 20 dol.

Uzsakant pridėti persiuntimui po 50 ¢ už knygą ir, jei Massachusetts gyventojas, 5% sales mokesčio.

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE

Telefonas: AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sek.

KELEIVIO PRENUMERATA - GERIAUSIA DOVANA

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Ar skaitytos?

Paguoda, akimirų kronikos 4, I dalis, parašė Bronys Raila, 428 psl., kaina minkštais viršeliais \$5.00, kietais — \$5.50.

Paguoda, Bronio Railos išgarsėjusių akimirų II dalis. Be kitų dalykų, čia telpa idomos studijos apie poetus Leoną Skabeiką ir Joną Aistį. Knyga 374 psl., kaina kaip ir I dalies — minkštais viršeliais \$5, kietais \$5.50.

Paguoda, III dalis, Bronio Railos akimirų kronikos, 387 psl., kaina minkštais viršeliais \$6.50, kietais — \$7.25.

Prof. Augustino Volde-maro raštai, 672 psl., kaina \$15.00.

Žemės ūkio gamybinė kooperacija Nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 (rašo dr. Vl. Bublys, J. Fledžinskas, J. Glemža, J. Strazdas, P. Rudinskas, L. Dargis, K. Šestokas, J. Vilkaitis, L. Giriūnas, A. Reventas), 257 psl., kaina minkštais viršeliais \$9.50, kietais \$10.00.

Napoleonas, Baltija, Amerika, parašė Vincas Trumpa, 251 psl., įrišta, kaina \$6.00.

Massachusetts gyventojai prie nurodytų kainų prideda 5% mokesčių.

Be to, visus prašome užsakant dar pridėti po 50 ¢ už knygą persiuntimui.

1979 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ, RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA Nuo devynių iki penkiolikos dienų

9 DIENOS — LIETUVOJE & RUSIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje

Geg. 3 — 11 d.	\$849.00
Geg. 10 — 18 d.	\$849.00
Rugs. 20 — 28 d.	\$849.00
Rugs. 27 — Spal. 5 d.	\$849.00

10 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & DANIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 1 Kopenhagoje

Birž. 14 — 23 d. (užpildyta) \$899.00

11 DIENŲ LIETUVOJE & LENKIJOJE:

6 naktys Vilniuje, 2 Varšuvoje

Kovo 8 — 18 d.	\$779.00
Bal. 19 — 29 d.	\$849.00
Geg. 17 — 27 d.	\$849.00
Rugs. 6 — 16 d.	\$849.00
Spal. 11 — 21 d.	\$779.00

12 DIENŲ — LIETUVOJE & LENKIJOJE:

6 naktys Vilniuje, 3 Varšuvoje

Liepos 12 — 23 d.	\$959.00
Rugs. 9 — 20 d.	\$959.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE IR LENKIJOJE:

6 naktys Vilniuje, 5 Varšuvoje, 2 Krokuvoje

Liepos 12 — 26 d.	\$1,219.00
Rugs. 9 — 23 d.	\$1,219.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ITALIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Romoje

Birželio 14 — 28 d.	\$1,249.00
Liepos 25 d. — Rugs. 7 d.	\$1,249.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ANGLIJOJE

5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Londone

Birž. 14 — 28 d. \$1,359.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE, VENGRIJOJE & ČEKOSLOVAKIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 2 Budapešte,
2 Pragoje, 1 Londone

Birž. 14 — 28 d. \$1,399.00

VISOMS KELIONĖMS ĮSKAITOMA:

- Išvykimas iš Bostono, New Yorko ir Chicagos via British Airways ir Lot Polish Airlines
- Vienos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos Trakuose
- Įžymybių apžiūrėjimo kelionės
- Prityrusių kelionių palydovų ir vadovų patarnavimai

Dėl daugiau informacijos ir rezervacijoms prašome kreiptis į:

BALTIC TOURS

8 White Oak Road

Newton, Ma. 02168

Tel. (617) — 969-1190

Vietinės žinios

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo mielus klientus

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.,

vidaus ir užsienio kelionių agentūra, kuri jau nuo 1960 metų sėkmingai organizuoja visą eilę ekskursijų į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis.

393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Aldona ir Jonas ADOMONIAI

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami jiems visokeriopos gerovės.

Vytautas ir Teresė Levickiai

Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikiname savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami jiems daug laimės.

Petronėlė ir Juozas Renteliai

PAGERBĖ KARD. MEDEIROS

Tarptautiniam Institutui sumanius, lapkričio 29 d. Park Plaza viešbuty buvo pagerbtas kard. Medeiros ir jam buvo įteikta "Auksinių vartų" premija. Pagerbtųjų komisijoje buvo ir Aleksandra Moriarty, kuri pasveikino kardinolą lietuvių vardu.

Svečių buvo apie 500, jų tarpe tokie asmenys kaip buvęs gubernatorius ir vėliau ambasadorius Volpe, senatorius Kennedy ir kt.

Lietuviai turėjo atskirą stalą, prie kurio sėdėjo kun. Antanas Baltrušėnas, adv. Antanas Young su žmona ir kt.

ATSIIMKITE SAVO SKRYBĖLĘ

Enciklopedijų pabaigtuvėse gruodžio 3 d. per klaidą paėmęs ne savo skrybėlę prašomas ją pakeisti į savąją. Prašomas kreiptis į L. Enciklopedijų, 395 W. Broadway, So. Boston, tel. 268-7730.

IEŠKO PAGELBININKĖS

Vyresnio amžiaus vyras ieško pagyvenusios lietuviškos moters namų ruošai, priežiūrai ir kompanijai. Duodami privati kambariai. Rašyti arba skambinti:

Michael Rozawich
R.D.#4, Kinnaman Ave.
Washington, N.J. 07882
(201) 689-0361.

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vedėja: Reda M. Veitas
Tel. 268-6030

597 E. Broadway, So. Boston, Mass.

- Draudžia AUTOMOBILIUS nuo visų rūšių nelaimingų atsitikimų.
- Parūpna visų rūšių draudimus nekilnojamam turtui ir nuo nelaimingų atsitikimų.
- HOMEOWNERS' POLICY gali išrūpinti bet kuriame miesto kvartale.
- Tarpininkauja norintiems parduoti ar pirkti namus.

IŠEIS RUBAJATAI

St. Santvaro septintoji lyrikos knyga – Rubajatai – jau atspausdinta ir atiduota rišyklon. Viršelį ir iliustracijas darė dail. Vytautas K. Jonynas. Išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla – J. Kapočius.

ŠAMPANAS ČIURLENS

VISĄ LAIKĄ

So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-ja ir šiomet naujai išpuostoje 3-čiojo aukšto salėje rengia 1979 metų sutikimą, kuris prasidės gruodžio 31 d. 8 val. vak. kokteiliu, o vakarienė seks 9 val.

Ant kiekvieno 10 asmenų stalo spindės "Canadian Club" arba skausaus bonka (svečiai pasirenka). Be pirmos rūšies jautienos kepsnio, lietuviškų dešrų, visokių kitokių priedų, bus kava, tortai, pyragaičiai.

Vidury salės ant blizgančių grindų bus įrengtas fontanas. Iš jo visą laiką čiurlens šampanas, kuriuo svečiai galės iki soties vaišintis.

Svečiams renkantis į salę ir vakarienes metu gros vargonais jaunas draugijos narys Juozas Lubinas, jr.

Visi svečiai gaus švilpynes, barškučius, konfetti, ponios bus papuoštos lietuvių vainikais, o vyrai – kepuraitėmis.

Banketo vyriausia šeimininkė bus nenuilstama mieloji Monika Plevokienė su savo padėjėjomis, o banketo šeimininkas jau antrus iš eilės metus – jos sūnus Arnoldas Plevokas, neišsenkamos energijos vyras.

Bilieto kaina 16 dol. Partartina paskubėti užsisakyti visą stalą ar vieną vietą, nes už tokią kainą niekur geriau Naujųjų metų nesutiksite. Bilietai gaunami pas draugijos reikalų vedėją Algį Smitą, tel. 268-9058 ir pas valdybos narius.

Tad iki pasimatymo Naujųjų metų sutikime!

S. K. G.

PARDUODAMA

Parduodamas puošnus Ad. Galdiko paveikslas – abstraktas. Dėl smulkesnių informacijų skambinti vakarais tel. (617) 825-1832.

SPECIALI KALĖDŲ PROGRAMA

Kaip kasmet, taip lygiai šiomet Laisvės Varpas perduos specialią Kalėdų programą pačią Kalėdų dieną, gruodžio 25 d. 11:30–12 val. iš WWEL radijo stoties 1430 banga.

NAMAKSY - ZAMMITO
Insurance Agency, Inc.
95 Rosemary Street
Norwood, Ma. 02062
Tel. 762-6732

SUTAUPYKITE KURO

IKI 30%

SU NAUJU, LABAI NAŠIU ("ENERGY EFFICIENT")

ALYVOS DEGIKLIU

SKAMBINKITE ŠIANDIEN:

SOUTH SHORE – 848-6000

BOSTONE – 436-1204

FORTUNA FUEL CO., INC.

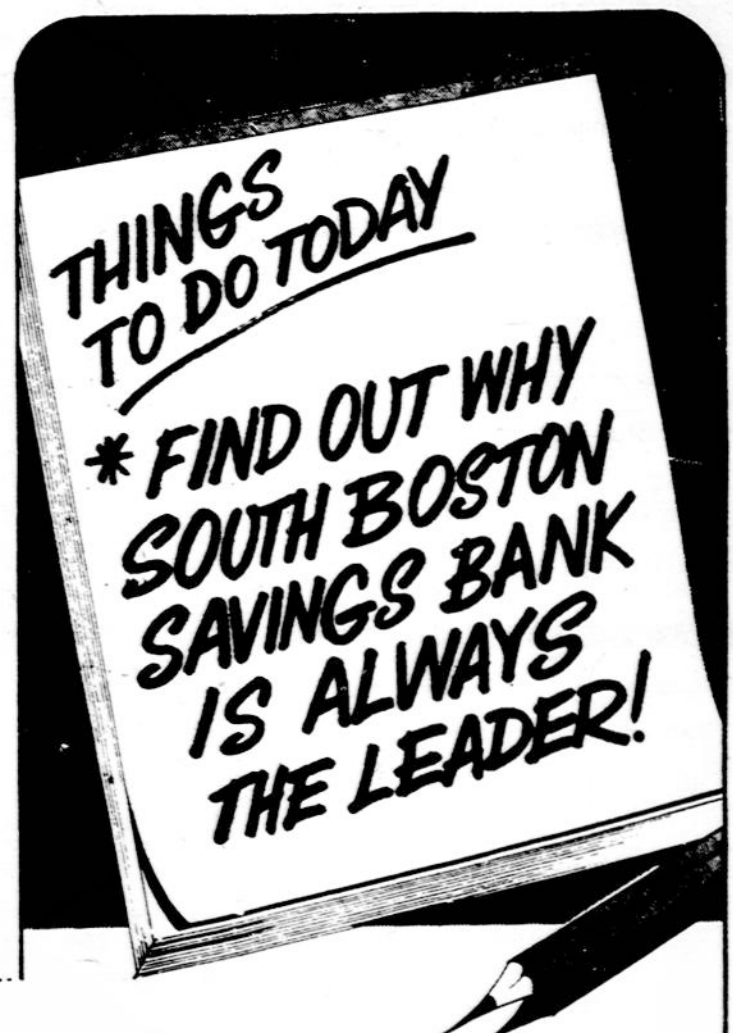
Didž. Bostonui tarnauja ilgiau nei 50 metų

• 24 VALANDAS ALYVOS DEGIKLIO AP-TARNAVIMAS

MES NAUDOJAME CITGO ALYVĄ

LENGVOS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS

REMKITE KELEIVĮ!

Apsilankykite SOUTH BOSTON SAVINGS BANKE, ar jo filialėje, ir įsitikinkite, ką reiškia būti vadovu bankų srityje. SOUTH BOSTON SAVINGS BANKAS visuomet pats pirmasis klientams pasiūlo aukščiausius įstatymų leidžiamus dividendus... Tačiau vadovavimui neužtenka finansinių išteklių, o reikia ir koncentruoto kiekvieno SOUTH BOSTON SAVINGS BANKO tarnautojo pasišventimo, kad iš anksto numatyti Jūsų pareikalavimus ir kad juos patenkintų skubiai ir našiai. Todėl nutarkite būtinai šiandien užsukti į SOUTH BOSTON SAVINGS BANKĄ, visuomet toje srityje pirmaujantį.

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM –
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. – 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

Vietinės žinios

PRASMINGAS SVEIKINIMAS

Trijų stambių knygų (Nepriklausomos Lietuvos pinigai, Senovės lietuvių pinigai ir Numizmatika) autorius Jonas K. Karys, gyv. Bridgeporte, Ct., mums rašo:

"Žengiame su žmona į savo amžiaus aštuntosios dekadės metų galą, abiejų sveikata pajūsi, tai kur čia rašinėsi korteles, todėl artėjančių Žiemos švenčių proga savo ir žmonos vardu per Keleivį sveikiname savo draugus ir pažįstamus ir linkime jiems geriausios sėkmės. Lietuviškiesiems laikraščiai mums seniai yra pirmoje vietoje, todėl šia proga lietuviškai spaudai paremti skiriame 100 dol. (po 20 dol. Darbininkui, Dirvai, Draugui, Keleiviui ir Pasaulio lietuviui). Manome, kad ir mūsų draugai bei pažįstami galėtų šiuo prasmingu keliu ir mus pasveikinti. O tikru reikalu susisiekti yra laiškas.

Pagarba ir nuoširdūs linkėjimai p. Redaktoriui ir visam redakcijos štabui"

Keleivio redakcija ir leidėjai nuoširdžiai dėkoja už sveikinimą ir auką.

AUKOJO VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Mirus savanoriui kūrėjui Juozui Brazdžiūnui, vietoj gėlių aukojo Vasario 16 gimnazijai: Stasys Griežė—Jurgelevičius 25 dol., o Bronius Bajerčius ir Povilas Janavičius po 20 dol.

Jau 26 m. Bostone veikia minėtai gimnazijai remti būrelis nr. 120, per kurį gimnazijos rėmėjai jau suaukojo 9,600 dol.

Aukas gimnazijai priima ir Stasys Griežė—Jurgelevičius Keleivyje.

Dipl. inž. Vladui DAUGĖLAI

Lietuvoje mirus, skausmo valandoje užjaučiame jo brolius: Kazį Amerikoje, Feliksą Lietuvoje ir jų šeimas.

Antanas ir dr. Irena
St. Petersburg Beach, Florida Mačioniai

PILIEČIŲ KLUBO NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Mūsų draugija rengia tradicinį NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ — NEW YEAR'S EVE PARTY December—gruodžio 31 d. 9 val. vakaro trečio aukšto salėje. Bus gera vakarienė su gėrimais ir kitais priedais. Gros latvių orkestras. Auka \$16 vienam asmeniui. Stalus rezervuoti ir bilietus įsigyti reikia iš anksto pas klubo reikalų vedėją Algį Smitą tel. 268-9058 arba pas valdybos narius.

Tegul 1979 metai suteikia Jums daugiau džiaugsmo ir atneša geresnę laimę, o pavergtai mūsų tėvynei Lietuvai — laisvę!

VALDYBA

South Bostono Lietuvių Piliečių Klubo LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

VEIKIA

ŠEŠTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS
nuo 1 iki 10 val. vak. Telefonas: 268-1055

SKANI LIETUVIŠKA PICA

Šeštadieniais ir Sekmadieniais
NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO

LIETUVIŠKI PIETŪS

(balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kiti patiekalai)

Kiekvieną ketvirtadienį nuo 5 iki 8 val. vakare yra

"LINKSMOJI VALANDA"

kurios metu visi gėrimai yra papiginta kaina.

Klubo mėnesiniai susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio trečią ketvirtadienį 8-tą val. vak. Nariai dalyvaukite.

S. B. L. P. D. Valdyba

368 W. Broadway, South Boston, Mass. 02127

AKT. JONAS KELEČIUS

AKTORIUS JONAS KELEČIUS BOSTONE

Vakaras su Jonu Kelečium įvyks 1979 m. sausio mėn. 13 d., šeštadienį, 7 val. vak., Lietuvių Piliečių D-jos 3-čiojo aukšto salėje.

Programoje: Samuel Becketto "Paskutinis Krappo įrašas", Pulgio Andriušio "Neįleido" ir Kazio Binkio "Kriaučius Motiejus".

INŽ. V. IZBICKAS AFRIKOJE

Inž. Vytautas Izbickas, Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų s-gos pirmininkas, jau dvi savaites, kai tarnybos reikalais yra išvykęs į Maroką, Afrikoje. Grįš gruodžio 25 d.

LIGONYS

Staiga susirgo LB apyl. pirm. Antanas Matjoška ir paguldytas Miltono ligoninėje.

Dimitras Nikolskis iš New England Medical Center perkeltas į Mass. Rehabilitation ligoninę, o Irena Sirutavičienė iš ten grįžo į namus, bet dar nepasveikusi.

JASAIČIAI SUGRĮŽO

Dr. Stasys ir Laima Jasaičiai su savo dukra Dalia Jasaityte sugrįžo, applanke Puerto Rico ir St. Lucia, Barbados, Granada ir St. Thomas salas.

KALĖDINIAI ŠOKIAI

Bostono skautų vyčių Dariaus būrelis ruošia Kalėdinius šokius gruodžio 25 d. 7 val. vakaro.

Šokiai įvyks National Cafe, 666 North Main Street Brocktone. Muzika bus įvairi ir tvarkoma profesionalo dydžei (DJ).

Kviečiame visus atvykti pašokti ir pasilinksinti.

RENGĖJAI

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

PETER MAKSVYTIS

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalysmo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visada iki 8 val. vakaro.

Telefonas 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRIST

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

